

DOMOVINA

Ogled.

Za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali Din 0-20, uradni D 0-30, poslano, posmrtnice i. reklame D 0-50. Večkratne objave popust.

Izhaja vsak petek.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Preše nova ul. 54.
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Mesečno Din 1.—, četrletno Din 3.—, polletno Din 6.—, celoletno Din 12.—.

Sestanek Male antante v Pragi

Te dni se je vršil v Pragi znamenit sestanek državnikov, ki je vzbujal veliko pozornost ne samo v naši in z njo zvezanimi državami, temveč v vsej Evropi.

Namen tega sestanka je bil, še bolj medsebojno zblížati države male antante, še bolj utrditi že obstoječo zvezo in na ta način storiti nov korak naprej k ureditvi srednje Evrope.

Zveza med našo državo in Češkoslovaško, ki je bila sklenjena kmalu koncem vojne, je bila temelj male antante, ki se vedno bolj utrjuje in pridobiva na ugledu. V zvezo z obehma slovanskima državama je pristopila Rumunija in tej zvezi se v zadnjem času vedno bolj približuje tudi bratska Poljska, ki je nastopila skupno z malo antanto pri mednarodni konferenci v Genovi in tudi pri ravno zaključenem posvetovanju v Pragi je bila zastopana razen naše države, Češkoslovaške in Rumunije tudi Poljska.

Storili smo velik korak naprej, ker vse štiri države bodo nastopale skupno in se medsebojno podpirale na političnem in gospodarskem polju. Složno bodo nastopale vse tri slovanske države in Rumunija, posebno v avstrijskem vprašanju, ki tako močno vznemirja Evropo.

Mala antanta, ki se je te dni v Pragi še bolj utrdila, je naravnost silno pridobila na ugledu. Srednja Evropa je bila po vojni najbolj prizadeta in danes vse občuduje napredek medsebojnih zvezanih štirih srednjeevropskih držav, ki stremijo za tem, da z medsebojno podporo in z oporo enega na drugega popravijo vse težke posledice vojne. S

tem so države male antante in z njimi Poljska, ki sicer še ni naravnost pristopila k mali antanti, ampak gre z njo roko v roki, prišle do velike veljave in evropske velike sile — Anglija, Francija in Italija — jo vedno bolj vpoštevajo, ker združene so tudi velika sila, ki veliko pomeni.

In ta zveza ni taka, kakršne so bile zveze med državami v prejšnjih časih. Nobenih vojnih načrtov ni v zveznih pogodbah, nasprotno, mala antanta ima pred seboj v prvi vrsti kot svoj cilj: mir! To je zveza skrajno miroljubnih držav, ki hočejo živeti v miru s svojimi sosedi in se medsebojno gospodarsko podpirati.

Položaj naše države je tak, da je mogoča samo miroljubna politika. To danes uvidevajo vsi in zato so tudi vsi zadovoljni s politiko male antante, ker v zvezi s Češkoslovaško, Rumunijo in Poljsko bomo najbolj zavarovani pred grožljivimi sosedi in v tej zvezi se bomo najprej gospodarsko okrepili in zacelili težke rane, ki nam jih je prizadela svetovna vojna.

Zato je bil sestanek v Pragi zelo važen dogodek in upati je, da bomo kmalu čutili njegove dobre posledice. Jugoslavija, združena v tesni zvezi s Češkoslovaško, Rumunijo in Poljsko, postaja važen in močan činitelj, mi nismo več osamljeni, naša beseda se bo morala vpoštevati povsod — tudi pri velikih silah, ki bodo sedaj vedele, da ne govorijo o Češkoslovaški, o Jugoslaviji, o Rumuniji in o Poljski, temveč o zvezi srednjeevropskih držav, ki segajo od Belta do Adrije.

Le pred svojim pragom pometajte!

(Z dežele)

Kar smo pričakovali, se je zgodilo. Vedeli smo že vnaprej, da bo klerikalno časopisje iz zavisti in hudobije obrekovalo in z gnojnico oblikovalo sijajno uspeli vsesokolski zlet. Ker drugega ne morejo, vlačijo na dan vse malenkosti, ki so se zgodile ali se niso zgodile. Če bi bilo res, kar pišejo klerikalni listi, zlasti zadnji »Domoljub«, ki navaja razne neustojnosti, tedaj lahko trdimo, da »Domoljubovi« uredniki, in naj bodo ti v črni suknji ali ne, niso hodili ta čas nič boljše pota, ker drugače bi ne vedeli tako natančno o vsem tem poročati.

Seveda je vse skupaj grda ostudna laž, ki jo v »Domoljubu« dobro preudarjeno nudijo predvsem kmetiskemu prebivalstvu, da bi uničili v njem naklonjenost do Sokolstva in ugonobili v njem lepe vtise, ki jih je dobilo kmetško ljudstvo na ljubljanskem vsesokolskem zletu, katerega se je v obilnem številu udeležilo. To navdušenje za Sokolstvo klerikalce skrajno peče. Zato stikajo po

raznih skrivnih kotih in klevečejo. Lepo in krščansko to ni, pa kaj briga klerikalce krščanstvo, samo da njihova obvelja.

Za vse te hudobije nosi odgovornost duhovščina. Ko bi ta ne bila hudobna, bi bilo marsikaj drugače. To sodbo je pred leti izrekel veljaven mož in prav je govoril.

Pa preidimo na stvar in zasukajmo kopje. Kje se več svinjarij, nečistosti in vsega tega ne zgodi, ko ravno na božjih potih. Te prilike gotovi ljudje dobro porabijo. Če bi starši vedeli, kam spuščajo mlade hčerke, ko jih pustijo na božja pota, bi vsaki odrekli dovoljenje. Kaj vse se je godilo prejšnje čase na novih mašah! Ali nimate dovolj nasmeteno pred svojim pragom! In vaši Orli in Orlice? Ko bi le malo pomislili in preudarjali, bi vsa taka obrekovanja opustili.

Da se pa ne bo reklo, da le splošno sumničimo, navajamo slučaj. Kraj in čas še danes zamolčimo, če bo treba pa pridemo z vsemi imeni

na dan. Po nekem orlovskem taboru pred kratkim se je vračala pozno v noč četa Orlov in Orlic skupno na vozu domu. Prišli so do vaše gostilne že več ali manj pijani. Tu so naročili še pol litra žganja. To žganje so ti Marijini junaki in čednostne device izpili med najnesramnejšem klanjanjem, čenčanjem ter kletvami. Klanjanje pa je bila tako, da ne moremo tu posameznih besed navesti. Razumljivo je samo po sebi, da pri tem cviljenju Orlic, katerim je to prijalo, ni izostajalo. Osebe, ki so to slišale in dirindaj opazovale, so zatrjevale, da kaj takega še niso čule, četudi je že prišla večkrat kaka kosmata na njihova ušesa. Mislimo si lahko, kaj se je šele godilo med vožnjo na poti.

Kdor ima priliko opazovati razne orlovske prireditve natančneje in bolj od strani neopažen, ta že ve, kakšna čednost in krepost vlada med njimi. Hinavščina in nič drugega. Če hočete samim sebi dobro, pustite nas v miru! Pometajte le pred svojim pragom, kjer imate dovolj in še preveč smeti.

Politični pregled

Kakor znano, ima naša narodna skupščina počitnice, ki bodo pa kmalu končane, ker njen zakonodajni odbor začne zborovati že dne 8. septembra, 20. septembra se pa

zopet sestane narodna skupščina, ki vzame v pretres najprej zakon o uradništvu, ki je res že skrajno potreben, ker bomo imeli v državi šele potem, ko bomo imeli dobro in vestno uradništvo, to se da pa doseči samo na ta način, da se položaj uradnikov in njihov odnos do države z zakonom popolnoma in končnoveljavno uredi.

Vsa naša javnost stoji pod vtisom nad vse uspelega

sestanka v Pragi,

o katerega pomenu govorimo na drugem mestu. Sklepi še niso objavljeni, ampak naš zunanji minister dr. Ninčič je izjavil novinarjem, da se je dosegel popoln sporazum v vseh vprašanjih, na katerih so zainteresirane vse štiri države: Jugoslavija, Češkoslovaška, Rumunija in Poljska.

Zaradi praškega sestanka je zavladal

na Madžarskem velik strah,

ker Madžari se dobro zavedajo vseh svojih grehov nad sosednjimi državami in se bojijo, da jih ne bi te države malo bolj trdo prijele. Madžari naj le vedo to, da bodo morali izvršiti vse obveznosti, ki jim jih nalaga mirovna pogodba in naj si nikar ne domišljajo, da bodo določbe mirovne pogodbe, četudi so one za njih težke, izigravali v našo škodo in škodo z nami zvezanih držav. Naš zunanji minister je izjavil čisto odločno, da mora Madžarska izpolniti vse določbe mirovne

pogodbe, drugače ne bo sprejeta v zvezo narodov.

Vsa evropska javnost se peča

z avstrijskim vprašanjem,

ki je eno najbolj perečih vprašanj v Evropi, kajti Avstrija se nahaja resnično na robu propada in njen propad bi imel težke posledice za vso srednjo Evropo, kakor tudi za vso Evropo sploh. Italija bi tudi tukaj rada profitirala in se vgnezdila v tej ali oni obliki na Donavi, pa mala antanta je postala taka sila, da ima tudi Italija pred njo primeren respekt. O avstrijskem vprašanju se je razpravljalo tudi na praškem sestanku in zdi se, da se bo za Avstrijo zavzela mala antanta ter jo podprla, ker gospodarski položaj Avstrije je naravnost obupen.

Te dni bo začela zborovati v Zenevi

zveza narodov,

ki se bo pečala v prvi vrsti z avstrijskim vprašanjem in od tega, kar se bo tam sklenilo, je veliko odvisno, odvisna je od tega bodočnost Avstrije. Pri tej priliki pride menda do prvega odločnega diplomatskega boja med Italijo in malo antanto, v katerem Italija ne bo zmaga, ker sta na naši strani Francija in Anglija.

Skoraj take kot v Avstriji so tudi že

razmere v Nemčiji,

ampak to je vendar velika država z delovnim ljudstvom, ki se bo prej ali slej izkopal iz vojnih razvalin. Boji med pristaši prejšnjega cesarja in novo, demokratično vlado, trajajo dalje, ali vsak dan je bolj jasno, da bo demokracija ostala zmagovalka, ker se je velika večina že spametovala in uvideva vse koristi demokracije, škode, ki jo je imelo od prejšnjega cesarja, se pa tudi dobro zaveda.

Pred otvoritvijo II. ljubljanskega velikega sejma

Jutri v soboto dne 2. septembra se slovesno otvori II. ljubljanski veliki sejem. Letošnja prireditelje se vrši na mnogo povečanem prostoru, nego se je vršil lanski sejem. Poleg starih se je postavila še cela vrsta novih krasnih paviljonov in bo razstavilo letos tudi več svetovnoznanih firm. Razstava se bo vršila v 70 paviljonih. Razstavljeni predmeti, ki bodo najboljše kakovosti, se morejo vsi kupiti.

Zlasti za poljedelce bo nudil ta sejem vsakovrstne poljedelske stroje, orodja in drugo blago. Zato naj kmetje ne zamudijo redke prilike.

Legitimacije za poset II. ljubljanskega velikega sejma, ki traja od 2. do 11. septembra, se dobijo za ceno 40 Din po vseh denarnih zavodih v vseh večjih mestih ali pa proti predplačilu naravnost pri Uradu ljubljanskega volikega sejma. Legitimacije upravičujejo do polovične vožnje po vseh naših železnicah ter za brezplačni vstop v vse sejske prostore in za poset historične razstave slovenske umetnosti.

Dopisi

Poljanska dolina. Poletje jemlje konec. Kmet že spravlja otavo. Košnja se je letos obnesla v dolini bolj slabo; posebno po brežnih krajih je ni prav nič. Tudi žetev je bila slaba. Da bi bil vsaj jesenski pridelek boljši in bogatejši! Pa četudi se je tako malo nakosilo, da bo moralo veliko kmetov odprodati od navadnega števila živine in vsled slabe letine pokupovati za vsakdanji živž, vendar nekaj kmetom ne odpade. In sicer bira, za katero zdaj prihaja čas. Ta predpotopna navada ali postava je provzročila že toliko prepira, zabavljanja, kletev, tožb, nepotrebnih potov in povrhnih stroškov, vendar se ne odpravi in ne kaže, da se bo odpravila. Dati bo treba krme, čeprav se je malo nakosilo, ali pa jo bo treba vsaj plačati. Ravnotako bo treba odmeriti žita, četudi se ga ni pridelalo veliko, in ima ta, ki pobira, najlepši grunt in je brez vsake družine. Seveda bo tudi letos, kot vsako leto, pri plačevanju in odmerjenju godrnjanja in prerekanja. Treba je nastopiti skupno, pa vsaj v velikem številu, potem bo šele kaj zaleglo in se začelo o stvari premišljevat in sklepati o odpravi, kar je že skrajni čas. Če se boste zanašali le na druge, bo še dolgo trpelo, preden se iznebite tega bremena. Kdor je prizadet, ta je v prvi vrsti sam poklican, da se brani in skuša dobiti pravico. In bira je največja krivica in sploh neprimerna navada za današnje čase. Za zgled vzemite Novooselčane! Imeli so prej sitnosti in vse mogoče prepire. Res, tudi plačali so, a danes so rešeni te nadloge. Zakaj bi ne bilo to tudi v drugih farah! Odločnosti in skupnosti je treba, pa gre! V vsaki župniji je več ali manj kmetovskih mož, ki so neustrašni in odločni. Ti bi vzeli stvar v roke. Drugi, seveda, jih morajo v tem podpirati po moči in sposobnosti. Na kimovce in farovške največje podrepnike ni iti in ne zanašati se nanje. V «Domovini» bomo to zahtevo naprej in naprej ponavljali. Enkrat bo stvar le prodra. «Domoljub», seveda, tega ne bo zagovarjal, ravno narobe, saj gre za duhovniško moč in veljavo. Prilika bira je pa poleg prižnice in izpovednice najlepša priložnost za agitacijo in utrjevanje njih politične moči in veljave, ki je še vedno velika in to največ po naši krivdi. — Kakor se ne moremo pohvaliti z žitno letino, bo vendar sadna letina v dolini na vsem sadju bogata. Drevje se kar šibi pod težo. V dolini se dobi prav lepo in zlahko sadje. Pred vojno je bilo od daleč obilo kupcev za naše sadje, kar je vrglo marsikomu lep denar. Tudi letos bi se mogle tu nakupiti lepe množine. Žal, da do zdaj še ni slišati o kakih kupcih. Če se ne bo moglo prodati, se bo največ spravilo v most, kuhalo v žganje, nekaj malega tudi posušilo. V žganje se ga sploh preveč pokuha, česar gotovo ni odobravati. — Nazadnje še bodi omenjeno, da je bila udeležba z doline na vseskoljskem zletu v Ljubljani prav obilna. Udeležniki ne morejo prehvaliti te veličastne prireditve.

Komendska fara. Krasno diplomu je prejel za svoje hujskarije naš veliki On, Barva na zelenem polju ga bodri k nadaljnjemu marljivemu hujskanju, ona na rdečem pa k gorečnosti v boju zoper bližnjega. Zmesal je ljudi tako, da se že lastna čreda medsebojno napada. Evo! Sin, član katoliške organizacije, je tepel lastnega očeta, zopet drugi katolici so prav pošteno pretepili zelo brihtno katoliško glavičo, ki je prinesla vso modrost iz «tečaja». Orel, ki se je vežbal v vlogah pri katoliških igrah kot ravbar, rokovnjač, je bil pri Grosuplju ustreljen. Ustreljeni ni žrtev svobodomiselcev, kakor trdi naš On, pač pa bo to menda sad vzgoje. Več o tem kasneje. Naš On je že zdavnaj zgrešil svoj poklic, drugače bi ne mešetaril pri ženitbah, pa tudi kolesa ne bi nosil po tajni brvi k prelepi Ceciliji od «jels» in to ob času, ko ni nikogar doma. Naš On pravi: «Ko bi ljudje živeli po Kristusovih naukih in prav rabili dar jezika, bi ne bilo toliko ubojev in bi se ljudje ne sovražili med seboj.» Res je to, ali vprašamo ga, po kom pri-

haja pohujšanje in sovraštvo v faro? Kdo je tisti, ki uči sovražiti svoje bližnje? Kaj stori, če vrag vse vzame, da le vaša obvelja! Kaj vera? Kaj ljubezen do bližnjega? Dišati mora po vašem zelniku, pa je srečna vaša domovina, ki diši po Avstriji. Mesto ščuvanja bi bilo boljše učiti računstva voditelje mlekarne, da bi «kolesar» ne kričal okoli, da je tam sama sleparija, ker se je premalo izplačalo, čeprav sta «križana gora» in bodoči poslanec obljubila večje izplačilo. Nikar naj ne misli gospoda, da ima vso pamet v zakupu, kakor tisti iz Sombora! Da bomo v napumpanih 12.000, oziroma 40.000 govorili o prvi priliki, se razume. Preden nas napadate, odračajte «dac» od vina, razpečanega ob slednji prireditvi, drugače pride še zgodba ob štefanov pri «štrikihi». — On, ki se razume na mešetarjenje pri ženitbah in ki ve, katera je «natirih», nas ne bo brihtal. Bolje stori, da začne skrbeti za kuhanje rakijske, da jo bosta z limbarskim poslancem popivala na inženjerski poti od ene do druge «zlahte» v slavnih jelšah. Torej, Bog živi Janeza z žganjarijo! Še ocvirk.

Toplice na Dolenjskem. V eni zadnjih številki si je «Domoljub» privoščil zopet Topličane in to seveda tiste, ki ne priznavajo klerikalnih veličin. Prisiljeni smo, da tudi mi malo poučimo javnost o razmerah, ka vladajo v našem paši-luku. Pred nedavnim je tu umrl vrl mladenič Albin Zabkar, Sokol z dušo in telesom. Akoravno trikrat previden s svetotajstvi, mu skrbni dušni pastir vendar ni privoščil običajnega cerkvenega pogreba ter s tem zopet potrdil staro resnico, da sega klerikalno sovraštvo preko groba, da jim tudi božanstvo smrti ni več sveto. In šel je še dalje. Pritisnil je župana in slednji — hočeš, nočeš — je izdal «obznanje za topliško neklerikalno dolino», v kateri opominja vse nasprotnike Orlov, da puste slednje že enkrat pri miru in jih naj ne preganjajo več s koli, kamenjem in podobnim orodjem, ker bi se sicer Orli grozno maščevali! — G. župan, škoda, da niste pridejali: «Kako bodo tam kovala jekla, kako bo kri v potokih tekla!» G. župan, se li ne zavestate, da v razglasu, ki ga je Vaš ad-latus prebral pod topliško lipo, Vi prav nesramno lažete in obrekujete!? Pridite na dan s konkretnimi dokazi in ne govorite kot stara baba! V svoji nevednosti ste dali s tem tudi orožništvo krepko zaušnico, ker jih s tem indirektno dolžite, da ne vršite skrbno svoje službe. Ustrelili ste zopet enkrat kozla, ki ni prvi, pa tudi ne bo — zadnji! «Domoljubovemu» dopisniku pa to-le: Iskreno naš veseli, da rodi Vaše delo tako obile sadove. Želimo samo, da zberete vseh 200 članov in jih z «godbo» na čelu predstavite topliškim gostom. Bojimo se samo, da bi bili resni konkurentje junakom barona Trenka! Zdravo!

Peče. Smo precej daleč od sveta, zato pa svet bolj malo sliši o nas. Za dušnega pastirja imamo Ukčovga gospoda iz Oberš, ki pa sicer sliši na ime Borštnar. Da živi s svojo kuharico v preveč prijateljskem razmerju, mu prav nič ne očitamo, ker to je že navada po župniščih, pač pa hočemo povedati danes, kakšne manire ima in kako postopa z župljani kot dušni pastir. Ljudje so nabrali za dež 234 K v namenu, da bi šel župnik z njimi v procesijo prosit nebeskega blagoslova. Ko je oznanil to procesijo, je tudi omenil: «Kdor je dal 5 K, bo dobil za 5 K dežja, kdor pa 8 K, pa za 8 K dežja». To je presneto malo. No, pa vseeno je procesija šla in po procesiji so se pokrepčali ljudje v gostilni z božjo kaplico, da so bili vsaj znotraj mokri. Tudi dušni pastir se ga je nalezlel do vrha in pri tem vlekel poštnega sela za brke. Prvič je bil sel tihi; ko ga je pa drugi pocukal, je bil hud, toda dušni pastir je dejal, da je to čast, če ga župnik vleče za brke. Nato je nastal prepir. Župnik je klet, da so se iskre delale. Preklet je vso faro, da ni vredna dežja in ponavljal: «Hudič naj vzame celo faro!» Preklinjati je navajen ta dušni pastir. Lani je prekletel neko družino z ženo in otroci

vred. Svojo Dulcinejo, to je kuharico, vodi povsod s seboj in se pozno v noč vrača z njo domov, kjer srkata skupaj božjo kaplico, tudi če ni suše. Ob priliki, ko sta napravila 8. junija zlet v Litijo, se jima je precej slabo godilo, ko so ju v neki gostilni nagnali delavci. V Zlatem Polju pa se je župniku slabo godilo na neki svatbi. Za ženina in nevesto je rabil take primere, da jih ne moremo ponoviti. Potem se je spopadel z nekim svatom, s katerim sta se potem še zunaj hiše «bik-sala». Posledica je bila, da gospod niso mogli več dni domačevati. Posebno hudo piko ima na domačega učitelja, katerega je že napadel. Ko je neki večer videl soprogo učitelja pred šolo pestovati sinčka, jo je nahrulil, da kaže svojega princa, kakor bi ga nobena druga ne imela. Kdor je prijatelj z učiteljem, ne mara sprejeti od nje ga denarja za maše. Neko 13 let staro dekletce, kateremu je soproga učitelja birmska botra, je pri izpovedi prisilil, da mu je morala obljubiti, da ne bo več zahajala k učiteljevim, kjer je pomagala pri gospodinjstvu. Hud je ta božji namestnik tudi na Jugoslovansko Matico. Ko je Matica priredila igro «V Ljubljano jo dajmo», so mu morali otroci - šolarji seči v roke, da ne pojdejo k igri. In tak človek, ki vse in vsakogar posebe oklepeče, kdor mu ni po volji, živi v peški fari, kakor majhen kralj. On ima celo graščino, cerkveno posestvo in bero. Samo sena je prodal za 60 tisoč, toda pri tem zahteva od župljanov, da mu morajo kozolce pokriti. Bere dobi toliko, da bi lahko ena družina dobro živela. Plača, maše, pokopi, krsti in razni darovi o Veliki noči so še po vrhu. Kmet je res potrpečljiv in kratkoviden, ko mu skupaj znaša, sam pa trpi pomanjkanje. Kljub vsem dobrotam jih pa še preklinja in zmerja. Za prijatelja pa ima človeka, ki je kradel cerkvene prtiče in šipe. Ko je 20. avgusta pridigoval od pijancev, so otroci doma rekli: «Danes so pa gospod od sebe pridigovali!» S tem smo v glavnem navedli, kako imenitnega dušnega pastirja imamo v Pečah. Kje imate še takega?

Semič. Telovadno društvo «Sokol» priredi dne 3. septembra zlet v Semiču s sledečim sporedom: ob pol 12. uri sprejem gostov na kolodvoru, ob 13. uri skupni obed, ob 15. uri javna telovadba, ples, prosta zabava na sejmišču. Železniške zveze zelo ugodne, vožnja za člane je polovična. Zletne izkaznice se dobijo pri društvu. Ker je Semič eden najlepših delov Bele Krajine, se vabijo vsi prijatelji Sokola v prekrasne vinske gorice. Torej v nedeljo dne 3. septembra vsi v Semič! Zdravo!

Šmarjeta pri Rimskih toplicah. Našo vas je vezal s kolodvorom in vasmí na levem bregu Savinje most, ki ga je svoj čas postavila Trboveljska premogokopna družba, ker ga je rabila za prevažanje premoga iz rudnika v Breznem na kolodvor Rimske toplice. Ko je bilo obratovanje rudnika ustavljeno, je most polagoma razpadal, oziroma smo ga kmetje vzdrževali toliko, da je bil vsaj za pešhojo uporaben. Rabilo je most prebivalstvo vasi na levem bregu Savinje: Strensko, Modrič, Globoko, Šmiklavž, Gračnica i. dr. in prebivalstvo vasi na desnem bregu: Selce, Šmarjeta, Čreta, Klenovo, Brezno pa tja do Hrastnika in Dola. Zob časa in Savinja pa sta zadnja leta oglodala most tako, da štrlijo iz vode le še opore, mostnice so strohnele in od lanskega leta ni več mogoče preko Savinje. Koliko trpijo vsled tega številni šolo obiskujoči otroci, pa tudi odrasli, ki hodijo v cerkev, v trgovine in po drugih opravkih v Šmarjeto, ali nasprotno na kolodvor. Hoditi morajo preko mostu pod kopališčem, s tem pa zamudijo od pol do 1 ure in še več hoda. Zato smo že lansko leto napravili prošnje na prizadete občine Sv. Kristof, Marija Gradec in Loko ter okrajni zastop v Laškem, da prispevajo primerne dele k obnovitvi mosta, sami bi pa tudi žrtvovali lep del v ta namen. Pa naše občine, ki so vse v klerikalnih rokah, ne uvidijo potrebe mosta in nas po-

znajo samo takrat, kadar so volitve, da oddamo za nje svoje glasove. Kadar gre za naše potrebe, tedaj nočejo o nas ničesar slišati. Ravnotako je bilo z okrajnim zastopom, ki je bil do predzadnjega časa tudi v rokah slovenske ljudske stranke in kmečke zveze. Sedaj pa, ko so v okrajnem zastopu napredni možje, smo trdno prepričani, da se bodo naše želje upoštevale in da bo okrajni zastop skrbel za to, da se bo most čim prej zgradil.

Polenšak pri Ptuj. Našim klerikalcem je ob pasjih dneh zavrela pamet. Tako človek nehoti misli, ko čita v zadnji številki «Pijanega gospodarja» prav po farovško zlagan napad na tukajšnje učiteljstvo. Najhujše peče naše klerikalce sokolski naraščaj pod vodstvom našega požrtvovalnega nadučitelja. Nadučitelju grozijo klerikalci s temeljitim obračunom, potem zopet, da mu bodo pristigli peruti in no — nazadnje še upajo, da bo prišel tisti čas, ko vsi popadamo pred nje na kolena. Ko bi bil naš nadučitelj tak junak, kot je vodja naših klerikalcev, znani župnik Poplatnik, ki mora vedno imeti spremstvo dveh farovških gardistov, bi na Polenšaku že davno obupal. Tako pa se počuti naš nadučitelj prav dobro med nami naprednimi in samostojnimi občani. Prismuknjen farovski podrepnik ne privošči nadučitelju par jablan na šolskem vrtu, ne vidi pa obširnega posestva in gorice, ki jih ima župnik Poplatnik, ki si res zna pomagati. Cerkevne sedeže mu mora vsak plačati, po vrhu pa mu mora še hoditi kopat v gorice in pripeljati voz gnoj. To pa vsak, bogat ali ubog, zdrav kot bolan. Ko pride žetev, pošlje svoje kimovce po bernji, dasiravno je ista odplačana. Če kdo noče dati, si prisotni kaplan hitro pomaga z besedami: «Na zadnjo vtro pa boš le nugal gospoda.» Seveda, pri ženskah to izda, pamenet posestnik pa ga nažene, da se kar kadi. Napram kmetškemu prebivalstvu je ta vzgledni dušni pastir zelo skop. Če pa pridejo okrogli črni prijatelji v goste, se pije v farovžu, da dostikrat naš prijatelj Juža ne more vstati. Ob neki priliki, ko je imel Juža tak obisk, je prišel nekdo prosit, da bi šli gospod na izpoved. Pa naš Južek se ga je tako «nadeval», da ni «moga» nikamor. Pred kratkim je šel Poplatnik od Sv. Tomaža, pa je bil telesno (duševno je itak vedno) tako slab, da je «enok» počival v jarku na eni strani ceste in kmalu zopet na drugi. Čednosti, ki krasijo tega dušnega pastirja, je toliko, da bi morali izdati posebno knjižico, če bi Vam jih vse naštel. — Blag domačin je daroval faranom krasen spomenik v spomin žrtvam svetovne vojne. Farani so postavili sporazumno z župnikom spomenik na vaškem prostoru, ki je deloma cerkven. No, kaj si zmislijo čez nekaj časa naš fajnošter? Tožit jo šel posestnika, ki ga stvar prav nič ni brigala, a je slučajno svak darovalca, ki pa seveda kot vrl naprednjak ni hotel plesati na popovsko piščalko. A najlepše še pride! Ko pa je toženi posestnik nevarno zbolel in so poslali po duhovnika, ni dovolil naš župnik, da bi prišel izpovedat sosednji župnik, a ko so ga prosili, da bi šel sam, je rekel, da mora na smrt bolni posestnik najprej odstraniti spomenik, potem ga bo šele sprevidel z zakramenti za umirajoče. Slišite, ljudje božji, ali ni to norčevanje iz Boga! — Kakor župnik, tako so tudi njegovi kimovci zelo korajžni ljudje — namreč s figo v žepu. Najbolj junaški pa je župnikov dvorni kaplan Meško, ki je postal na zadnjem klerikalnem shodu v Ptuj tako bojevit, da je navduševal klerikalne backe, da morajo biti vedno pripravljeni braniti klerikalno lumparijo in slovensko «motovilo» (hotel je menda reči avtonomijo), pa če treba tudi s pestmi. No, le korajžno na plan, da vidimo, koliko vas je — figovih junakov!

Priporočajte
„Domovino“
vsem znancem!

Tako imenujem vinograde, ki so v rokah kmetov in ki predstavljajo bistven del kmetije. Izmed teh vinogradov so za kmetijo važni tisti, kojih pridelek mora v denar, da se gospodar sploh lahko drži na kmetiji, tedaj vinogradi, ki donajajo potrebne dohodke za življenje in za gospodarstvo.

Vinogradi, kojih pridelek se doma popije, so povsem podrejenega pomena, ker niso za obstanek kmetije neobhodno potrebni.

Danes potrebujejo vinogradi veliko dela in gnoj in tudi veliko denarja za delavce, za kolje, galico, posodo in drugo. Treba tedaj veliko obratne glavnice. Če se pri teh velikih stroških za vinograde prikradja druga kmetija, potem je jasno, da trpi vsa druga kmetija in da nam ne more dajati nistih donokov, ki bi jih sicer lahko dajala. Ta hiba je toliko večja, kolikor več se porabi vina doma, taka kmetija mora zastajati.

Naša kmetija prideluje že sama zase premalo gnoj. Gnoj se pridelava komaj toliko, da ga imamo za silo. Za travnike ga ne preostaja prav nič. Če ga vozimo sedaj še v vinograde, ga je tudi za njive premalo. Posledica tega je slaba rodovitost naših njiv in lakota po naših travnikih. Tako ne sme biti!

Vinograd se mora s svojimi dohodki vzdrževati in ne zaježati druge kmetije! Zapomnimo si to in držimo se tega! Če vzamemo gnoj za vinograd naši kmetiji, našim njivam in travnikom, ga moramo nadomestiti z umetnimi gnojili, ki naj se kupijo iz skupička za vino. To je zahteva, ki je opravičena. Pa ne samo pri gnoju, ampak tudi pri drugih stvarih je gledati, da nam kmetija poleg vinograda ne hira in propada. Na noben način ne smemo trpeti, da bi držala kmetija vinograd po koncu, sama pa bi pri tem trpela in se borila za obstanek. Ravno tako kakor vinograd potrebuje danes tudi vsa druga kmetija močnega dela in zadosti kapitala, da uspešno napreduje. Če je vinogradništvo bolj dobičkanosno kakor druga kmetija, naj pomaga s svojimi dohodki tudi ostali kmetiji, ne pa narobe. Le pogledimo malo v se in odgovorimo, če ni res, da trpi v marsikaterih rokah kmetija zaradi vinogradov!

Pri nas imamo hleve, ki so temni kakor noč, imamo pa tudi svetle hleve, da se vidi v vsak kotiček. Za živino ni vseeno, ali je hlev svetel ali ne, in zato je treba, da se tudi tega vprašanja lotimo in ga skušamo v prid naših živinorejcev pojasniti.

Svetloba je živini ravno tako potrebna kakor človeku ali pa rastlini. Kakšen je človek, če živi v vedni temi? Kakšna je rastlina v tem slučaju? Enemu manjka zdrave rdeče krvi, drugemu pa zdrave zelene barve. Brez svetlobe ni zdrave krvi in zdravega življenja. Odtod tudi ti prepadeni in bledi obrazi ljudi, ki so obsojeni v temne prostore. Kar velja za človeka, velja tudi za žival. Brez svetlobe tudi pri živini ni zdrave krvi niti dobrega počutja. Žival mora uživati svetlobo, da bo reja uspešna. Vobče je tedaj potrebno, da imamo svetle hleve.

V gotovem času in za gotove slučaje je pa potrebno, če hleve zatemnimo. Če redimo molzno in plemensko goved, je potrebno, da so hlevi zadostno svetli, tudi v poletnem času. Le proti vročini in muham je zastreti okna s polkni, ki naj se čez noč in v hladnejšem času odpirajo. Kjer imamo v hlevih pred vsem delovno živino, ki uživa zunaj dosti svetlobe in potrebuje doma pred vsem mir in počitek, tam je prav, če imamo v poletnem času, ko so tudi muhe nadležne, temne hleve, da se žival lahko odpočije. V temnih hlevih so manj nadležne, drugič se pa z obsenčenjem oken odvrača tudi huda vročina, kar je važno posebno v tem slučaju, če imamo nizke hleve, ki so sami na sebi soparni in v letnem času pregorki. Iaki hlevi naj se čez noč odpirajo, čez dan pa zapirajo, senčijo in zračijo, da ne bo živina preveč trpela.

Napačni pa so temni hlevi, ki so brez vzroka temni, ki imajo zaradi majhnih oken (lin) sploh premalo svetlobe in pri katerih se okna (line) vrh tega čez leto in dan zadelavajo z vejami. Kakor je pri delovni živini v poletni vročini in ob času muh opravičena tema s svojim ugodnim vplivom posebno pri nizkih hlevih, tako je v vsakem drugem slučaju neopravičena in škodljiva.

= Svinjski sejem v Mariboru. Na sejem 25. avgusta so pripeljali 180 svinj. Cene: mladi prašiči, 5 do 6 tednov stari, 400 do 600 K, 7 do 9 tednov 720 do 900 K, 3 do 4 mesece 1400 do 1600 K, 4 do 6 mesecev 1700 do 1900 K, 8 do 10 mesecev 2600 do 3500 K, 1 in pol leta 4000 do 4500 K.

= Obtok bankovcev v naši državi je znašal 22. avgusta 4 milijarde 984 milijonov 143 tisoč 655 dinarjev.

= Cenitev letošnjega svetovnega hmeljskega pridelka. Neka nemška tvrdka ceni, da bo letošnja svetovna hmeljska letina srednja, in sicer se bo pridelalo: v Nemčiji 110.000 starih centov po 50 kg, v Češkoslovaški 140.000 starih centov, v Franciji 70.000 starih centov, v Angliji 180 tisoč starih centov in v Ameriki okoli 180.000 bal po 80 kg. Kakor poročajo iz Prage, bo znašal pridelek v Češkoslovaški komaj 90.000 do 100 tisoč starih centov. Gornja cenitev za Češkoslovaško je torej mnogo previsoka. — Kupčija z letošnjim hmeljem se v Savinjski dolini še ni razvila. Tudi v Češkoslovaški še novi hmelj nima cene, ker ga je še premalo posušeno.

Beleške

+ Komu ne škoduje slaba letina? Farovski gospodi. Ta bo dobila svojo bero in če bo moral dati kmet zadnji škaš pšenice iz kašte. Skrajnji čas je, da se odpravi ta krivica. Marsikateri kmet, ki je pridelal komaj seme nazaj, bo moral naravnost prištrdati bero za to, da se bo dušni pastir mastil v izobilju. Čudni so res dandanes duhovni gospodje. Pridigujejo post, s katerim se baje nebesa zaslužijo, sami pa pijejo in jedo na žive in mrtve ter z veliko težavo prenašajo — debele trebuhe po svetu. Fej, koliko farizejstva je na svetu!

+ «Udari po pastirju in črede se bodo razkropile,» tako si mislijo različni mračnjaki, med njimi seveda tudi klerikalci, ki klevečejo proti voditeljem naše demokratske stranke, zlasti proti zaslužnemu ministru dr. Žerjavu. Toda kleвете, ki prihajajo od ljudi, ki imajo mnogo masla na glavi, ne zadenejo pastirjev. «Domoljub», «Slovenec», «Slovenski gospodar» in «Straža» so polni najgršega obrekovanja. Nimamo prostora, da bi odgovarjali na vsa ta ogabna obrekovanja, zabeljena s «katoliškimi» ocvirki. Ko se bodo pred sodiščem razkrinkale vse laži, bomo pokazali, kakšna je resnicoljubnost in poštenost tako zvanih katoliških listov.

+ Orli proti župniku. Ako Orlom in drugim klerikalcem ne prija duhovnik, ki je res pravi dušni pastir, ki se ne vmešava v vsakdanjo politiko, pa lopnejo po njem. Tako so se spravili nadebudni črnomaljski Orli nad župnika g. Kosobuda, ki je miroljuben in blagega srca. Nedavno so ga očrnil pri škofijskem ordinariatu, da je nemoralen, da drži s Sokoli in da se premalo briga za Orlovski dom v Crnomlju. Kakor poročajo, izhaja ta gonja iz gostilne Orla Matije Skubica, ki je za časa vojne ovadil Ivana Kromarja. Zaradi očitka nemoralnosti je vložil župnik tožbo proti Orlom, ki se bodo morali zagovarjati pred sodiščem.

+ Smrdokavre. V klerikalnih listih se množijo ogabne kleвете o vsesokolskem zletu, da bi klerikalci tako prikrili zavist in svojo brnsko vseorlovsko polomijo. «Straža» navzlic nesklenjenim računom že ve povedati o velikanskem primanjkljaju na vsesokolskem zletu, ki ga bo

morala pokriti država. Gospodje farizeji menda mislijo, da nismo čitali čeških dnevnikov, kjer stoji črno na belem, da je imel orlovski zlet v Brnu primajkljaja 2 milijona češkoslovaških kron, kar znaša v naši valuti ogromno vsoto okrog 30 milijonov kron. Naj nam «Straža» odgovori, kdo bo kril tak fiasko! Drugo gnojnico razliva «Domoljub». Piše o Sodomi in Gomori ob zletnih dneih v Ljubljani. O perfidni in gnusni kleveti «Domoljuba» smo povedali svoje mnenje že na drugem mestu, sedaj pa samo vprašamo, ali so mu znani številni slučaj, da so se Orli iz Brna povrnili v Maribor s težko spolno boleznijo? Nadaljujte, gospodje, naš posel je lahek, ker vam moremo z vašimi lastnimi golidami zapreti umazana usta!

Novosti

* Pot naše kraljevske dvojice v Pariz. Po najnovejših poročilih iz Beograda odpotuje naš kraljevski par iz Marijinih Lazni v Pariz.

* Povratek čeških gostov v domovino. Po vsesokolskem zletu so se češki bratje po številu nad 3000 — v partijah podali na potovanje po naši domovini. Ogledali so si naše južne pokrajine, posebno pa še naše solčno primorje. Razumljivo je, da so bili tudi na našem Bledu. V soboto pa so se zopet zbrali v Ljubljani in se skupno odpeljali v domovino. Slovo je bilo prisrčno. Gostje so poneli seboj najlepše utise ki jim ostanejo nepozabni.

* † Ema Žerjavova. V soboto je umrla v ljubljanski bolnici gospodična Ema Žerjavova, mestna učiteljica, sestra g. ministra dr. Žerjava. Bila je požrtvovalna in zelo priljubljena vzgojiteljica ter že v pred- in medvojnihi časih plamteča Jugoslovanka. Ohranjen ji bodi blag in iskren spomin!

* V spomin dr. J. Ev. Kreku je bila dne 24. t. m. v Selcih nad Škofjo Loko na Krekovem domu odkrita umetniško izdelana spominska plošča. Velike slavnosti se je udeležil tudi znani nemški pisatelj in prijatelj Jugoslovancov, g. Hermann Wendel.

* Invalidski kongres v Ljubljani. V dneih 10. in 11. septembra se vrši v Ljubljani kongres invalidov iz vseh zavezniških držav.

* Rudarska stavka v Trbovljah končana. Med stavkajočimi rudarji in Trboveljsko premogokopno družbo je prišlo do sporazuma in so se delavstvu zvišale mezde.

* Sadovi klerikalne vzgoje. Pišejo nam: V Polhovem gradu se je 15. t. m. pripetil sledeči dogodek, ki nam jasno kaže, da je podivjanost sad klerikalne vzgoje: Pri podjetju Frana Nartnika se je popoldne zbrala pri kopanju družba mladih pobalinov, pričela uganjati neokusne burke in tudi še po kopanju nadaljevala svoje neslanosti. Domači hlapec se je tega naveličal, zato je pobalinom ukazal, da se odstranijo. Toda pobalini so ga začeli obsipati s kamenjem. Hlapec se jih vendar ni zbal in jih je odgnal z batino. Ali kmalu je tolpa zopet pridivila nazaj, tulila kakor četa zamorcev in obkladala hlapca s takimi priimki, da jih pošten človek ne mara ponavljati. Zopet so začeli z orlovskimi kretnjami metati kamenje in so se pri tem posebno odlikovali Peklaj, Trnovec, Kozjaki in Rožnariji. To so vsi člani orlovskega in drugih klerikalnih društev. Svojo izkušnjo za sirovost so menda prestali. Veste, g. Golmajer, da zares nimamo povoda žalovati, ker nas zapuščate. Brez vašega «delovanja» bi se naš kraj ne bil proslavil z žalostnimi dogodki v Marijinem domu, pri gasilski veselici in drugod. To so sadovi vašega šuntanja. Vas starše pa poziv-

Obrtni glasnik

o Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru bo trajala od 8. do 17. septembra. Legitimacije za polovično vožnjo se dobijo po vseh večjih trgovinah itd. in stanejo 5 dinarjev. Dela na razstavnem prostoru bodo te dni končana. Paviljoni bodo res lepo izdelani in bodo dajali celoti krasno sliko. Za udobnosti obiskovalcev, katerih se pričakuje ogromno število, bo vsestransko poskrbljeno. Kdor si hoče ogledati lepe obrtniške izdelke in kdor hoče kupiti lepe in cene izdelke, naj posesti obrtno razstavo v Mariboru.

o Mizarska obrtna zadruga v Celju. V nedeljo 27. avgusta se je vršil

v Celju ustanovni občni zbor mizarske obrtne zadruge za celjski politični okraj. Prvi zadržni zbor se je sledeče konstituiral: načelnik Martin Pernovšek v Celju, njegov namestnik Franc Tajnšek v Celju; odborniki: Mihael Cesar v Mozirju, Ignac Grilec v Gaberju, Ignac Krušič v Šmarju pri Jelšah, Ivan Leskovec v Trbovljah, Ferdo Ludwig v Braslovčah, Karel Strahovnik v Zalcu, Ignac Toplak na Bregu, Mihael Vrenko v Celju; namestniki: Karel Golob v Gaberju, Miha Jelenc v Laškem, Josip Kolar na Vranskem, Martin Stojan v Teharju.

men za krmo 1300 do 1400 K, oves 1300 do 1330 K, koruza 1500 do 1530 K, moka št. 0 2500 do 2600 K. V Zagrebu in pri nas so bile cene mnogo višje.

= Živinski trg. V Sremu so se tržile pretečeni teden svinje po 84 K, prvovrstna goveda po 46 do 50 K, drugovrstna pa po 32 do 38 K za kilogram žive teže.

= Vinski trg. Stara vina v Hrvatski in Sremu se tržijo po 16 K, v okolici Vršca pa po 8 K za 1 liter.

Gospodarstvo

= Vrednost denarja. Na zagrebški borzi dne 28. avgusta se je dobilo: 100 avstrijskih kron za 10 par, 100 češkoslovaških kron za 335 do 340 dinarjev, 100 laških lir za 392 in pol do 395 dinarjev, 100 nemških mark za 6 dinarjev, 1 dolar za 84 do 87 in pol dinarja.

= Žitni trg. Pretečeni teden so bile v Vojvodini za 100 kg sledeče cene: pšenica 1660 do 1720 K, ječ-

ljamo, da ne daste otrok v klerikalno društva, saj morate uvideti, da je le podivjanost in surovost končni uspeh klerikalnega izobraževanja.

* **Gozdarjev primanjkuje.** Minister za šume in rude je postavil v proračun 80.000 Din, da se omogoči štirim gojencem sprejem v šumarske šole in tako odpomore pomanjkanju gozdnih strokovnjakov. Čudno, da je med našimi dijaki tako malo zanimanja za lepi in zdravi gozdarski poklic.

* **Izmed ljubljanskih Nemcev** jih je do lanskega termina optiralo le 24 za Avstrijo, toda od teh jih je do sledj odšla šele polovica v blaženo deželo. Težko človeku, ki mu je srce preko meje, želodec in žep pa pri nas. Židje so bolj pametni in si mislijo: kjer je »kšeft«, tam je domovina; zato lepo ostanejo v Ljubljani, čeprav bi mi prav nič ne žalovali za njimi.

* **Mariborskim Nemcem** (reči hočemo: nemčurjem) zopet raste griben. Po mariborskih ulicah zopet pričenjajo razgrajati, zabavljati nad »bindišerji« in prepevajo izzivalne pesmi. Mariborska policija, ki je na dobrem glasu, bo take predrzne paglavce že naučila novih manir.

* **O debeli usmiljenki.** Sestra Pelagija Žankar, usmiljenka v ljubljanskem Lichtenturnovem zavodu, se je kaj rada vozila iz Ljubljane na Dunaj in včasih tudi v Trst. Je sicer precej rejene sorte, toda čudno se je le zdelo, da se je ob povratku iz prestradane Avstrije vračala vedno debelejša in obširnejša. Pretekli petek je prišla iz Gradca. Na vprašanje službujočega carinika je odgovorila, da nima ničesar carini podvrženega s seboj. Toda cariniki, seveda takrat niso imeli ozira in carinska pregledovalka je morala usmiljenko preiskati. Ljudje krščanski, poslušajte, kaj vse lahko prekrije nunska halja: 20 m blaga, 8 kg saharina, 2 in pol kg »šnofovca«, dve steklenici saharina in še par drugih lepih komadov »švercane« robe. Samo za saharin znaša carina 42.000 K, globa pa desetkrat toliko. Mi pa se ne smemo čuditi, ako klerikalni listi še nadalje zabavljajo, da imajo v Jugoslaviji le »brezbožniki« besedo.

* **Brez obrekovanja in laži** se nam zdi »Domoljub« skoro nemogoč. Spravil se je tudi na vsesokolski zlet in da bi utis, ki ga je napravilo veličastno sokolsko zmagoslavje na ljudi, pri svojih lahkovernih bratcih in bralkah ugonobil, piše o pijanstvu in pohujšanju za časa zleta. Pravi namreč, da je bilo videti do brezzavesti pijane Sokole itd. To je čisto navadna laž in obrekovanje. Če so bili nekateri gostje cele noči po kavarnah, je bilo pač to zaradi tega, ker niso imeli stanovanj. Saj bi bilo končno čudno, če bi mogla spraviti Ljubljana takšno število ljudi pod streho.

* **Nesreča otroka.** Preteklo sredo se je igrala na ulici dveletna Savica, hčerka g. Guština v Ljubljani. Mimo je pripeljal neznan voznik, voz je podrl deklico na tla in kolo je otroku posnelo skoro vso kožo z glave.

* **Nesreča v Triglavskem pogorju.** Nedavno je odšla v Triglavsko pogorje naša vojaška četa, da postavi obmejna znamenja med našo državo in Italijo. Na Planici pa je vojaku Antonu Maliju, staremu 22 let, spodrsnilo, da je padel v prepad. Drugo jutro so ga našli mrtvega in ga odnesli na Koroško Belo, kjer je zdaj pokopan. N. v m. p.!

* **Ne pošiljajte denarja v pismih!** V Mariboru so zaprli mlado poštno uradnico, ki so ji prišli na sled, da je iz pisem pobirala denar.

* **Pobožna devica — cerkvena tatica.** V mariborski stolni cerkvi je

pobožna devica Marija Hušak pobrala z altarjev vse prte. Pri tatvini jo je opazil cerkovnik in jo takoj izročil policiji, ki je na njenem stanovanju našla že polno zalogo ukradenih predmetov. Ljubiteljico blagoslovljene robe so vtaknili v luknjo.

* **Židovska tihotapca.** V Sarajevu je policija zaprla Žida Salomona Siegmanna in Arrona Papo, ki sta skušala v Italijo vtihotapiti 10.000 srebrnih kron, in jima denar zaplenila. Take čifutske ptiče je treba ostro krcniti po kljunih!

* **Zverinski postopač** je delomrzni Karel Slokan iz Pobrežja pri Mariboru, ki je pred dvema leti pobegnil pred vpoklicem k vojakom v Avstrijo. Dne 15. agusta pa je zopet prišel v Pobrežje na žegnanje in je popoldne popival v gostilni z rodbino svojega sosedu, ki je imel tudi 11letno hčerko s seboj. Tudi tega dekletca je Slokan silil s pijačo, proti večeru pa jo je speljal za neko hišo, ji z gnojem zamašil usta in jo posilil. Deklica je celo noč nezavestna ležala na dvorišču. Staršem je prikrivala bolečine in šele po sedmih dneh je zdravniku povedala, da je na njej bil izvršen zločin. Postopač Slokan je deklico tudi spolno okužil. Zverinskemu postopaču se je posrečilo, da se je umaknil roki pravice in pobegnil nazaj v Avstrijo. Ni pa dvoma, da pride v kratkem na svoj težak obračun.

* **Radi krvoskrustva** sta bila pred mariborskih okrožnim sodiščem obsojena Martin Škerjanc in njegova hči Terezija iz slovenjebistriške okolice, in sicer oče na 4 mesece, hči pa na eno leto ječe.

Iz raznih krajev

* **V Štepanji vasi** je delavec Rudolf Draželj ponoči v spanju zdrknil s kozolca ter tako nesrečno padel na neki voz, da se je ubil.

* **V Dragi pri Litiji** je delavčev sin Karel Žganjar prevrnil nase lonec kropa in se močno opeknel po obrazu in telesu. Starši, pazite na otroke!

* **V Kamniku** je umrl posestnik in gostilničar Josip Richter v starosti 76 let N. v m. p.!

* **V Mokronogu** je umrla ga. Ana Demšar roj. Pleskovič, soproga okr. višjega živinozdravnika. N. v m. p.!

* **V Pustem Javorju pri Litiji** je bila posestniku Alojziju Dramelju ukradena suknja z zlato uro, vredna 20 tisoč kron, in pa hranilna knjižica z vlogo 230.000 K.

* **V Rogoznici** so otroci posestnice Roze Brenčič z vžigalicami povzročili požar. Zgorelo je gospodarsko poslopje, škoda znaša 600.000 kron.

* **Pri Sv Jakobu v Slovenskih Goricah** se je štiriletni otrok posestnika Breznika igral v listnici z vžigalicami in povzročil požar. Zgorelo je gospodarsko poslopje in otrok, od katerega so po požaru našli samo okostnjak.

* **V Središču** se je pretekli petek vršil ob ogromni udeležbi občinstva pogreb tamošnjega častnega župana in velezaslužnega narodnjaka g. Josipa Šinka. Med drugimi se je tudi g. minister n. r. dr. Kukovec v lepem nagrobnem govoru poslovil od blagega pokojnika. N. v m. p.!

Po svetu

s Italijanski komedijant D' Annunzio, svetovnoznani babjek, ki stanuje zdaj v neki vili ob Gardskem jezeru, je nedavno ponoči padel z balkona in se precej poškodoval na butici. Zdaj je dognano, da ga je v prepiru z balkona sunila njegova priležnica Baracca, s katero je D' Annunzio šušmaril že na Reki. Babjek D' Annunzio pa ostane še naprej »največji italijanski junak«.

Zanimivosti Življenje potepuha

V malem francoskem mestecu Anonay je pred kratkim umrl čudak Montlezun, o katerem se pripovedujejo zanimive zgodbe, ki bi se skupaj lahko imenoval: roman vagabundovega življenja. Montlezun je bil iz odlične, toda obubožane rodbine ter je bil že z mladimi leti prepuščen svoji usodi, ki mu nikakor ni prizanašala. Kot deček je taval po mestu in okolici in si kakorkoli služil vsakdanji kruh. Ko je malo dočastel, se je podal v široki svet in se potikal vsekrižem, iz dežele v deželo, od severa na jug. Naposled se je naveličal svojega potepuštva in se kot mlad mož z mnogimi izkušnjami povrnil v domovino. Vstopil je kot delavec v neko tvornico perila, kjer si je z delavnostjo in razumom kmalu pridobil naslov »srajčnega umetnika«. V tvornici se je seznanil tudi z mlado, lepo tovarišico in začel z njo voditi skupno življenje. Petindvajset let sta živela skupaj skromno in zadovoljno. Ko mu je pa ona nenadno umrla, je začel »vdovec« živeti novo čudaško življenje. V tovarno ni prihajal več, temveč se je rajši potikal po najzakitnejših spelunkah. Ko mu je pa končno začelo primanjkovati denarja, je začel starinariti: njegovo stanovanje, znano vsled silno neprijetnega zadaha po celem mestu, je bilo napolnjeno s starimi oblekami, švaplji, biciklji. Barantal je z vsakovrstno staro kramo. Najemnine pa ni plačal že 12 let, a hišnemu gospodarju se ni nikoli posrečilo, pognati ga iz niše. Neki dan so ga našli mrtvega, zadela ga je kap. Ko pa je policijski komisar začel pregledovati njegovo zapuščino, se je odkrilo iz starih papirjev, ki so bili razmetani po omari, da je bil Montlezun potomec grofovske obitelji. Nadalje so našli 800.000 frankov v denarju in vrednostnih papirjih. In javil se je tudi notar, ki je povedal, da pripadajo k zapuščini bogatega siromaka tudi velika posestva v okolici. Iz pisem se je dalo ugotoviti, da živijo še tudi njegovi štiri bratje, ki so se res odzvali pozivu policije, prevzeli zapuščino in dali pokojnika hvaležno prepeljati v rodbinsko grobnico v Toulouse. Po zapuščini svojega potepuškega brata, ki se je najbrž med vojno obogatel z vsakovrstnimi spekulacijami, so postali zopet premožni in delajo zdaj vso čast svojemu imenitnemu grofovskemu naslovu.

Za smeh in kratek čas

Uspavalni prašek.

Kljukonosi Izak, sin Abrahama, pride v lekarno in zahteva za 100 kron uspavalnega praška.

Lekarnar mu odgovori: »Brez recepta vam tega praška ne smem dati.«

Izak: »Kaj se to pravi? Za prašek proti bolham vendar ne potrebujem recepta.«

Lekarnar: »Vi ste vendar zahtevali uspavalni prašek, ne pa prašek proti bolham!«

»No, seveda, gospod lekarnar, brez praška proti bolham se vendar ne da spati,« se odreže Izak.

Razno

× **Slepi avtomobilist.** Ravnati avtomobil je za slepca gotovo prav težka naloga; če je slepi avtomobilist še brez rok, pomenja to vendar le občudovanja vredno hrabrost. Glejte, tak avtomobilist brez rok in oči živi na Angleškem. Piše se Al-ten Nickols, ki se vozi z avtomobi-

lom po tisoč kilometrov daleč in se mu doslej še ni pripetila nobena nesreča. Poleg njega sedi čuvaj, ki mu pri vožnji daje podatke, po katerih Nickols ravna z avtomobilom in se previdno izogiblje vsaki zapreki. Toda Nickols se rad tudi brez spremstva podaja na pot, avtomobil ravna z nogami, s katerimi pa tudi zna izborno igrati bilard in je premagal že marsikaterega nasprotnika, ki mu ne manjkajo roke in oči. Ima čudovit spomin; kar je enkrat otipal in preizkusil, mu ostane v glavi. Zato mu prijatelji po pravici pravijo, da gleda z notranjimi očmi.

Ženski kotichek

Pri letošnji obilni sadni letini morajo tudi naše gospodinje vzeti znaten delež za vkuhanje. Sladkor je sicer res drag, toda ako vkuhavate popolnoma dozorelo in sladko sadje, porabite le malo sladkorja. Posebno se lahko priporoča enostavno vkuhanje češpelj in sliv, to je bosanski pekmez, ki je tudi brez sladkorja našim malčkom okusna zimska poslastica.

DRAGOCENOST VSAKE HIŠE

je prijetno dišeči »Elsafluid« lekarnarja Fellerja. »Elsafluid« je najboljšo sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celotnega telesa ter se uporablja kot lepotilo (kosmetikum) za nego zob, zobnega mesa, ust, glave itd. »Elsafluid« je močnejši in boljši kakor francosko žganje. 3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica z zamotom in poštnino vred 72 kron. Razpošilja ga: Evgen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 360 (Hrvaško).

LEPOTA

kože, obraza, vratu, rok, kakor tudi lepa rast las se more doseči samo z razumno nego lepote. Tisočera priznanja so dospela iz vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

»Elsa« **lilijino mlečno milo**, najboljšo blago, najfinije »milo lepote«; 4 kosi z zamotom in poštnino 120 K.

»Elsa« **obrazna pomada** odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zajedance, nabore itd. ter naredi kožo mehko, rožnatobelo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 K.

»Elsa« **Tanochina pomada** za rast las krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano osivelost itd.; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 K.

Prodajalci dobe, če naroče najmanj 12 kosov enega predmeta, popust v naravi.

Razno: Lilijno milo 24 K; brkomaž 10 K; najfiniji Hega-puder dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 40 K; najfiniji Hega-zobni prašek v patent-škatljah 40 K; puder za gospe v vrečkah 8 K; zobni prašek v škatljah 12 K, v vrečkah 8 K; Sachet-disava za perilo 12 K; Schampooon za lase 8 K; rumenilo, 12 listkov 48 K; najfiniji parum po 48 in 60 K; močna voda za lase 80 K. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebe računata.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. 366 (Hrvaško).

Kaj je Elsafluid — to se zna!

Lekarnar Feller — Stubica!

Trgovski učenec

iz poštene hiše
se sprejme
pri tvrdki

Rudolf Simonišek, Hrastnik.